

forstod jeg ham — at man ikke burde blande sig i det Forhold, naar der ikke var Vanskeligheder for Overformynderibestyrelsen ved at anbringe Midlerne mod anordningsmæssig Sikkerhed, og det skulde der ikke være i dette Øjeblik. Det er mig ikke klart, hvortil den højtærede Minister i saa Henseende sigter, thi Hovedreglen i Loven af 26de Maj 1868 gaar jo dog ud paa, hvad enten man nu billiger den eller ikke, at de umyndiges Midler skulde saa vidt muligt gaa tilbage til Amterne i det Forhold, hvori de ere indkomne derved, og naar man slet ikke kan laane dem ud der med den anordningsmæssige Sikkerhed, nemlig allerbedste 1ste Prioritet, der i alt Fald er sat som den vigtigste, den principale Anbringelse, er Forholdet ikke tilfredsstillende. At man kan gaa en anden Vej, skal jeg ikke kunne bestride, skønt det er mig ikke klart, hvorledes man skulde kunne gøre dette i Længden. Naar baade Stats- og Kreditforeningsobligationer og alle disse Papirer ikke give 4 pCt., ved jeg ikke, hvorledes man skal kunne vedblive med at anbringe Midlerne paa anordningsmæssig Maade og samtidig give de umyndige 4 pCt. Jeg tillader mig derfor at anbefale, at Sagen gaar i Udvalg, selv om jeg ikke kan billige dette Forslag.

Berntsen: Ja, det var jo en noget skarp Afvisning, som den højtærede Minister lod dette Forslag blive til Del, idet han erklærede, at der ikke var en eneste Paragraf i det, han kunde give sin Tilslutning. Jeg finder ikke, der er Anledning til at gaa saa strengt til Værks; tværtimod, jeg er ganske enig med den sidste ærede Taler i, at der er al Anledning til at lade denne Sag gaa til 2den Behandling og lade den blive Genstand for nærmere Prøvelse i et Udvalg. Hvorledes man end stiller sig over for selve Lovforslagets Karakter, kan det ikke nægtes, at det er praktisk under de nuværende Forhold at give Overformynderiet en Bemyndigelse, hvorefter det kan laane Penge ud til en lavere Rente end 4 pCt. — det kan det jo ikke i dette Øjeblik. Men det har undret mig, at de ærede Forslagsstillere — de ere jo mange — have indskrænket sig til dette ene Institut. Det forundrer mig, at de aldeles have ladet Livrenteanstalten ude af Betragtning. Denne Anstalt forvalter jo meget betydelige Midler — hvorfor ville de Herrer ikke have Renten nedsat der? Jeg tror, Livrenteanstalten er saaledes situeret, at man meget let kunde gaa til en saadan Nedsættelse. Jeg er nærved at tro, at naar denne Anstalt ophørte med at udbetale Bonus, vilde den have tilstrækkelige Midler til,

at en Rentenedsættelse ikke vilde faa saa overordentlig indgribende Betydning.

Men det, som for mig er Hovedsagen ved Behandlingen af dette Spørgsmaal, er jo ikke det, at man faar et enkelt Pengeinstitut her i Landet til at laane Penge ud til en billig Rente. Det, som Befolkningen i det hele taget maa ønske, og som jeg mener, at navnlig det arbejdende Landbrug har Grund til at kræve, er, at Rentefoden nedsættes i det hele taget her i Landet. Lovgivningsmagten har grebet ind i dette Forhold, det er jo ærede Medlemmer bekendt, at ved Forordningen af 5te Januar 1813 blev fast Rentefod indført her i Landet, idet det blev bestemt, at Rentefoden af Sølvværdier skulde være 4 pCt. Men paa Grund af den store Kursforskel mellem Sedler og Sølv blev der givet Bemyndigelse til at tage indtil 5 pCt. af Navneværdien. Denne sidste Bestemmelse blev imidlertid slettet ved Plakat af 22de November 1820, og ved Loven af 6te April 1855 blev Renten givet fri med Undtagelse af Udlaan i fast Ejendom. Der blev den legale Rente sat til 4 pCt., men det forekommer mig, at man let kan være enig om, at det er en for høj Rentefod efter de nuværende Konjunkturer og under de Forhold, der have udviklet sig her i Landet i de senere Aar. Naar man altsaa virkelig for Alvor vil gøre noget for de mange her i Landet, særligt Landboere, der trykkes af store Laan og høj Rente, saa skal man, synes det mig, tage den Sag fra Roden af og forandre Bestemmelserne i Loven af 6te April 1855 og nedsætte Rentefoden fra 4 pCt. til 3½ pCt. Hvorfor skulle Sparekasserne, som det allerede er nævnt, ikke ogsaa rammes af en saadan Lovbestemmelse? Jeg tror, der er al Anledning til at tage dette Spørgsmaal paa den Maade, at Rigsdagen vedtager en Lov, hvorefter man nedsætter den legale Rente til 3½ pCt.; thi det er dog det, forekommer det mig, der svarer til Tidens Udvikling, og det staar i alt Fald i samme Forhold til Pengenes Værdi, som 4 pCt. stod, da man i 1855 satte den faste Rente til 4 pCt. Idet jeg saaledes anbefaler at lade Lovforslaget gaa til 2den Behandling og senere i Udvalg, vil jeg indtrængende anbefale de ærede Medlemmer saa vidt som muligt at enes med Regeringen og det andet Ting om at nedsætte den faste Rentefod eller Renten af Udlaan i faste Ejendomme fra 4 pCt. til 3½ pCt. Saa rammer man alle Pengeinstitutter, og saa skal der ikke gives Ministeren Bemyndigelse til at dispensere fra denne Bestemmelse, saa længe Forholdene ere, som de ere. Saa vil man gøre sit Land en vir-